ՀԱՅԿ — ՅԱՐՊԱ ՆՈՐ ՀԱՐ
ՓԱՂԱՁ. ՓՈՍՏԱՐԿՂ Ք ԻՒ 382
ՀԱԼԷՊ, ՍՈՒՐԻԱ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՏՕՔԹ. Խ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ

ԵՓՐԱՏ

ՕՐԱԹԵՐԹ

بيراد
جريدة يومية سياسية ادبية
امير المنفوخ الطيب خ بوغوصيان
العنوان — حلب — شارع جبل الثهر
ص البريد ٣٨٢

ՈՒՐԲԱԹ 15 ՄԱՐՏ 1946 — ԹԻՒ — 2580 — ՀԵՌԱԽՕՍԷ ՀԱՏՈՒԿ 10 Ս. Դ. — ١٩٤٦ آذار ١٥ الاحد — السنة ١٩ العدد ٢٥٨٠

ՎԱՂԵՏ ԿԵԴՐՈՆԱԳՈՒՄՆԷ ԹՈՒՐՔ ՍԱՀՄԱՆԻՆ Վ Ր Ո Յ

ԼՈՆՏՈՆ.— Ըստ Ռէօյթէրի, Իրանի թրքական գաղութներուն վրայ Սովետական կեդրոնացումներ կը կարծուի որ առանց արիւնահեղութեան «խաղաղ» կերպով պիտի ստանձնէ իշխանութիւնը՝ Իրանի մէջ։

ԻՐԱՆԻ ԹՈՒՐՔԵՐԳԱՐԱՆԸ ԻՆՔՆՁԻՆՔԸ ԼՈՒԾՈՒԾ

ԼՈՆՏՈՆ.— Թէհրանէն առնուած լուրի մը համաձայն երեկ առաւօտ Իրանի խորհրդարանը գումարած գաղտնի նիստ մը։ Վարչապետ Կամալ Սաթիա կոչէ Մոսկուայի առաքելութեան մասին տեղեկութիւնները լսելէ և ընդհանուր գործերը դիտելու համար 4 հոգինոց խորհուրդ մը ընտրելէ յետոյ ինքզինքը լուծեալ հռչակեց։

ՍՈՎԵՏ 70 ՀԱԶԱՐ ՆՈՐ ՈՒԺԵՐ ՄՏՆԱՆ ԻՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ.— Թէհրանէն ուշ ատեն ստացուած լուրեր համաձայն սովետական հետեւակ ու ձիաւոր 70հազար նոր ուժեր մտած են Իրան։

ՅՈՒՅՏԵՐ ԹԷՀՐԱՆԻ ՄԷՋ

ԹԷՀՐԱՆ.— Զանգանդմանն բազմահազար անձեր երեկ կատարելին երեկ խորհրդարանի առջեւ ապացոյցներ բազմաթիւ նախարարներ։ Ցուցարարները սպաննելին Բաարատին, որ ծանօթ է «Թուդեհի կէմ իր առաջնորդ»։ Անոնք պահանջելին դահլիճը «Իրատ» թերթի խմբագրին։

«ՎԱՖՏ» ԿԸ ՃՇԴԷ ԻՐ ԴԻՐՔԸ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.— «Վաֆտ» կուսակցութիւնը մեծ պատեհութեան գեսպաններուն յանձնեց զեկուցագիրները, յայտարարելով որ պիտի չմիջամտէ Անգլիոյ և վարչապետ Մուսթաֆա Նահասի կառավարութեան, որ պիտի չսպասկավէր եգիպտական կառավարութեան պարպումը, Նեղոսի Հովիտին մէջ և Սուեզեան եգիպտոսի կցումը։ Հակառակ այդպիսի «Վաֆտ» պիտի դիմէ Ազատագրութեան պատերազմի։

ԲՐԻՏԱՆԻԱ ԺՈՂՈՎ

ԼՈՆՏՈՆ.— Արտ. Գործոց նախարար Պ. Պէվին յայտնեց որ Նիւ Եօրքի մէջ Մարտ 25ին կայանալիք ժողովին առաջ երեք Մեծերու ժողովի մը մասին չբնդունուած որոշում չունի։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԷԹԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

Գ Ո Ց Ա Ծ Ը Ա՛Ծ Ե

Ըստ Տեղական Արաբ մամուլին, Նուբար Սահակեան, Ներքին Վերադարձին Գործակատարն հանդիպած ու յայտնած է թէ, Թուրքիա կառավարութիւնը համաձայնած է Ալէքսանդրէթի Նահանգին մասին պիտի հիմնուի Թուրքիա-Սուրիական խառնանիվ և համատեղական յանձնաժողով մը, թէ՛ Սուրիական պատուիրակութիւն մը և թէ՛ Սուրիական պատուիրակութիւն մը պիտի երթայ Անգարա, բանակցելու համար մանրամասնութեանց մասին։

ՅԱՐՁԻՍ ՊԷՏ ԷԼ ԽՈՒՐԻԻ Հ Ա Կ Ա Ռ Ա Կ

ԼՈՆՏՈՆ.— Սուրիոյ պատուիրակութեան նախագահ Յարձիս Պէյ Խուրի, Սուրիայէն ու Լիբանանէն Անգլիական ուժերու քաշուելուն շուրջ Փարիզի մէջ կայացած վերջին հանդիպման մասին ըսած է թէ՝ երբ անվտանգութիւն ապահովուի, ապա թէ՛ Սուրիան և Լիբանանն պիտի ունենան 30 Ռուսերէն Լիբանանէն քաշուելէ յետոյ պահեստ կայ որ Քրանսացիք տարի մը պիտի մնան հոն։ Անկէ ետքն ալ թէ՛ Քրանսացիք չեն ուզեր չուտով, անվտանգութիւնը կրնան պահել երկրին կարգ-կանոնը։ Քրանսայի պաշտպանութեան պէտք չունին»։ Ըսելէ յետոյ նշած է որ Անգլիացիներուն Քրանսացիներուն առջեւ քաշուիլը՝ հրայ սուրբական և Քրանսական ուժերու մէջնէ անկարգութեանց տեղի տալ։

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԸ ԿԸ ՓԱԼԷ ԴԷՊԻ ԹՐԱՆԹ ՆԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ.— Արտ. Գործոց նախարարութեան ստացած հաղորդագրութեան մը համաձայն Սովետական ստուար ուժեր կը քալեն դէպի հարաւային Թէհրան և հարաւային Ուրան։ Ամերիկեան Արտ. Գործ. նախարարութիւնն ալ լուր առած է որ Սովետ ուժեր Թաբրիզէն անցած են ուղղուելով դէպի Իրանի արեւմտեան սահմանը։

Լուսաբանութիւններ պահանջուած են սովետ ուժերու այս նոր չարժումին մասին։ Վաշինկթընի մէջ կը կարծուի որ, եթէ լուրը ճշմարիտ է, ամերիկեան իշխանութիւնները լուռ պիտի չըլլան։ Գալով Բրիտ. Իշխանութիւններուն, անոնք ի վիճակի չեն դեռ հաստատելու կամ հերքելու լուրը։ Այնպէս կ'ենթադրուի որ սովետական այս չարժումները, զուգադիպելով Իրանի խորհրդարանի լուծման, աւելի ներքին զրգռութեան պէտք կունենան։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ.— Հրեայ վկաներէն յայտնի, Պաղեստինի քննիչ յանձնախումբը լսեց Սրբազ վկայ ձեռնէ էվ Հիւսէյնին։ Ան մերժեց ընդունիլ Պաղեստինի ապագայ մասին որոշում մը տալու իրաւասութիւնը քննիչ յանձնախումբին, որուն առջեւ, սակայն, պարզեց իր տեսակէտը՝ որ է.— Առաջին Պաղեստինի մէջ Հրեայ Պետութիւն մը հիմնելու ծրագիրը լքել։ Երկրորդ՝ վերջնել բրիտ. հոգատարութիւնը և անկախութիւն տալ երկրին։ Երրորդ՝ արգիլել հրեաներու և ոչ իսլամներու հող ձեռնհասը։

ՈՒրիշ առթիվ մը ձէմալ էվ Հիւսէյնի յայտնեց թէ Համ Ամին էվ Հիւսէյնի կը մնայ մինչ Պաղեստինի Մեծ Մուֆթին, որ Գերմանիա փախաւ ոչ թէ Հրէից զործակցելու, այլ պարզելու համար անկախացեալ Արաբական Պետութիւն մը։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ.— Տօքթ. Վայնէր թելեգրեց որ Պաղեստինի մէջ հիմնուի հրեայ և արաբ զուգահեռ կուսակցութիւն մը։

ՊԻՔՐՈՒԹ.— Կոմս Օսթրորոգ, Փարիզ մեկնեցաւ երեկ Լիբանանի կառավարութեան և Քրանսայի պատուիրակ Ջօր. Պէնէին հաղորդելէ յետոյ Փարիզի բանակցութիւնից արդիւնքը։

ՊԻՔՐՈՒԹ.— Անցեալ 22ին «Տիքսթի» մարտանաւով, Ջօր. Վաթրմէնա պիտի հանի Պէյրութ, ընկերակցութեամբ 45 սպաներու, որոնք պիտի հսկեն պարպումի գործողութեանց։ Մարտանաւը իր հետ պիտի տանի իրենց պահեստով մէտեղ 1000 սենեկապի զինուորներ։

ԳԱԶԻՐԼ.— Երկու ռումբեր երեւան հանուեցան Ալուանի Ժէնդերմի գօղեհին մէջ։

ՆԻՒ ԵՕՐՔ.— Ապահովութեան Խորհուրդը, փոխանակ Մարտ 21ի, 25ին պիտի գումարուի Նիւ Եօրքի մէջ։ Այս յետաձգումի պատճառը եղած է պիտի տրվող գէշ օդն է։

ԲՐԱԿԱ.— Զեռ կառավարութիւնը հերքեց չեխ աւտարական սահմաններուն զոցուած լուրերուն լուրը։

ՎԱՇԻՆԳԹՈՆ.— Միացեալ Նահանգներ, տակաւին որոշ գաղափար մը կազմած չըլլալնուն Մոքսքոու Թիմոյի գլխաւորած իշխանութեան մասին, ընթացք չտուաւ գեսպաններ փոխանակելու եռակուսակ կառավարութեան առաջարկին։

ՓԱՐԻԶ.— Արտաքին Գործոց նախարար Պ. Պիտօ, Բրիտանիոյ և Մ. Նահանգներուն նոր յանձնարարը մը տուաւ Սպանիոյ հարցը Ապահովութեան Խորհուրդին ուղարկելու իր նախորդ առաջարկին վրայ նոր լուսաբանութիւն տալով։

ՏԵՂԱԿԱՏՈՒ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԱՔ մամուլի համաձայն Ֆրանսացի 75 զինուորներ արգէն իսկ մեկնած են Հալէպէն։ Կը կարծուի թէ ասկից ալ կը Ֆրանս. ուժերու կողմէ քաղաքին պարպուելուն։ Անգլ. ուժերու մեկնումն ալ դիտուելէ է, այնպէս որ կարգ մը զօրանոցներ և ընակարաններ պարպուած են։ Պարպումի գործողութեանց հետեւանքով, բանակի պարենաւորման եւայլն յանձնաժողովներ լուծարքի ենթարկուած են։

ՔԱՆԻ մը օրէ ի վեր Տէր Զօրի և Բալիխի (Թլամար) օգակայաններուն վրայ կը ծածանի Սուրիական Դրօշը, Ֆրանսացիք հեռացած ըլլալով այդ կայաններէն։

ՀԱԼԷՊԻ քաղաքապետարանի պիւտճէին, որ 6 միլիոն ս. ոսկի նախատեսուած էր, վաւերացուեցաւ Հանրապետութեան Վեհ. Նախագահին կողմէ։

ՊԱՂԵՍՏԻՆի անգլամերիկեան քննիչ յանձնախումբին հինգ անդամները, ամսոյս 16ին Դամասկոս պիտի գան լսելու համար Սուրիոյ քաղաքագէտներուն տեսակէտը։ Ցանձնախումբը, ապա, Լիբանան պիտի մեկնի նոյն նպատակով։

ՍՈՒՐԻՈՅ Լանտուի պատուիրակութեան նախագահ Ֆարէս պէյ Խուրի կէ հեռագրէ, թէ՝ մօտ օրէն, հաւանաբար Զորքշաբթի օր, պիտի վերադառնայ Դամասկոս։

ՀԱՆՐԱՊՁԻՆ բարոյականը բարձր պահելու առաջադրութեամբ, քաղաքիս կեդրոնը գտնուող հանրատուներէն քաղաքին գուբս վար մը հատատելու ծրագիրը մշակուելու վրայ է Մունիցիպալութեան կողմէ։ Քաղաքապետարանը նոր չէնքեր կառուցանել պիտի սայ նուազագոյնով։

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Սովետ Միութիւնը իմացուց որ ժամանակ եկած է Ցորնքրի իշխանութեան հաշուետրդարը կատարելու, «Հիմնելէ ի Մուսոլինի անհետացան, պէտք է անհետանայ նաև անոնց զործակից Ֆրանքօն» կ'ըսէ Մոսկուայի ձայնասփիւռին խօսնակը։

ՍՕՖԻԱ.— Պուլկար կառավարութիւնը հերքեց Նուհատտանի սահմանապահին վրայ 12 զօրաժին Պուլկար զինուոր համախմբած ըլլալուն լուրը։ «Պուլկար ամբողջ բանակը 12 զօրաբաժին չունի» կ'ըսէ պաշտօնական հաղորդագրութիւնը և կը յայտնէ թէ ամէն ինչ բնականն է պուլկարական սահմաններուն վրայ։

ՎԱՇԻՆԿԹՈՆ.— Պ. Պրնզ ընդունեցաւ Սովետ Դեսպան Պ. Նովիքովը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բրիտ. նաւատորմը դէպի Ճիպրալթար մեկնեցաւ։

ՍԹՈՒՔՀՈԼՄ.— Նաւահանգիստի բանուորները մէկ կը պարպեն և ոչ ալ կը բեռնաւորեն Սպանիական և կամ հոն մեկնելիք նաւերը։

ՊՈՒԵՏՈՍ-ՔԻՇԻՏ.— Հակայ կատաղութիւն մը որ քանդուած էր գերմաններու կողմէ, վերաշինուած ըլլալով, կարմիր և Հաւնդար բանակներու բարձրաստիճան զինուորականներ ներկայ եղան բացումին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Վարչապետ Ատլի, Ժողովին մէջ յայտարարեց որ Աչխատաւորական կառավարութիւնը լուր չունէր Զրէնի ճառին բովանդակութենէն։

ՊԱՐԻԶԻՆ.— Սուէզեան Շահերը կազմեց իր գահլիճը։ Հոլանտայի հետ բանակցութիւններ սկսին թեթեւ մը ետք 48 ժամէն։ Քաշուելու վրայ եղող անգլ. երկու զօրասիւներու վրայ յարձակում գործուեցաւ, բայց զանուելու հակազդեցութեան տակ անոնք չկրնան հերկեց ճամբան։

ԱԹԻՆԱ.— Եւրոպական նախարար Մինիսթրաժարեցաւ, հրաժարող նախարարներուն թիւը հասցնելով 10ի։

ՀՈՒՄ.— Իտալական խորհրդարանական ընտրութիւնները պիտի կատարուին Մունիս 2ին։ Անկէ յետոյ պիտի որոշէ Իտալիոյ ընդգրկելիքը նոր վարչաձեւը Հանրաքուէութիւնէն ետք մայաւորութիւն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պ. Պէվին մտիկ ըրաւ 70 աշխատաւորական երեւելիներ որոնք բեռնաւոսանի ընտրութեանց յետաձգումին կողմնակից են։

ՊՐԻՏԻՍԻԼ.— Պ. Սթաթ յայտնեցաւ կազմել Պէյճ գահլիճը, որ Փետր. 17ին է վար լուծուած կը մնար։

ՄԱՐԴԱԳՐԱԿԱՆ

ԻՆՉ Կ'ԱՆՑՆԻ ԿԸ ԴԱՌՆԱՑ ՓՕՓԻՍԿՈՓՈՍ ՊԱՓԿԻՉ

Երեք մեծագոյն պետութեանց Արտաքին Գործոց Նախարարներուն Մոսկուայի մէջ դուժմարած խորհրդաժողովին մէկ, գ. Վրոշլով Վարչապետութեամբ Ռումանիոյ և գ. Կորկիևի Վարչապետութեամբ Պուլկարիոյ կառավարութիւններուն միջև. Նահանգներու և Անգլիոյ կողմէ ներկայացումը ազատովին համար, և Անգլիոյ տալ՝ Ցարիանակին անմիջապես որոշուած էր ընդլայնել տալ՝ Ցարիանակին անմիջապես ներկայացումը մէկ կողմնած Դահլիճները, անոնց ընդհատաւիր տարբեր:

Ռումանիոյ կառավարութիւնը, անմիջապես ընդառաջելով Մեծերու առաջարկին, կատարեց ընդլայնումն և ապահովեց միացնել Նահանգաց ճանաչումը. Հնարիւր իրատեսութեան ռումէն ընդհատաւիրները, որոնք կրցան յատակօրէն տեսնել ու գնահատել կացութիւնը, և քայլ յարմարցնել անոր՝ ի չահ իրենց երկրին:

Սակայն Պուլկարիոյ մէջ, հակառակ կոթկեւիի կառավարութեան պատրաստակամութեան և Սովետ Միութեան Արտաքին Փոխ-Գործավար Պ. Վիչինսքիի միջամտութեան ուժեղագոյն ներկայացումներուն, Պուլկարիոյ ընդհատաւիրները միացին անդրդուելի: Անոնք կը պահանջեին նախ Մորդարանը լուծել, ընդհանուր ընտրութիւններ կատարել և ապա կազմել գահլիճը, որուն պիտի մանակցին իրենք: Պուլկար ընդհատաւիրներու այս պահանջը, սակայն, համապատասխան չէ Մոսկուայի որոշումին, որուն համաձայն Պուլկար կառավարութիւնը պիտի ընդունէր և ընդհանուր ալ 2 ընդհատաւիր նախարարներուն մուտքը՝ Պ. Կորկիևի գահլիճին ներս, առանց անջատ տարի ընտրուած խորհրդարանի լուծումին կամ երեսփոխանական նոր ընտրութեանց կարիքը պայման դնելուն: Ուստի, երբ ընդհատաւիրները կը յամառին իրենց 2 ներկայացուցիչները գահլիճին տալու, պատասխանատուն Վարչապետ Կորկիևի կառավարութիւնը չէ:

Վերոյիշեալ պատճառով Պուլկար գահլիճի ընդլայնումը կատարուած չըլլալով. Միաց. Նահանգներ յանչագիր մը տուին Պուլկարիոյ, մէկ պատճէնը ղրկելով Մոսկուայի: Մոսկուա, ամսոյս 7ին, իր վաչիկին պատասխանին միջոցով յանձնուած յուշագրով մը պատասխանեց Միացեալ Նահանգներուն, յայտնելով որ Ամերիկայի յանձնած քայլ ուզած ձեւը՝ գէմ է Մոսկուայի որոշումին և մանաւանդ ծանրանալով Սօֆիայի ամերիկեան դեսպան Պ. Պարնզի գործունէութեան վրայ, որ կը ձգտի ընդհատաւիրները քայլերով Մոսկուայի որոշումները չուրը ձգելու: Ամերիկա, Մոսկուայի այս յուշագրին ևս պատասխանեց քանի մը օր առաջ, յայտնելով որ Ամերիկա, երբ՛ը միտքին անցուցած չէ Մոսկուայի որոշումին դէմ գործել և պահպանելու իր Սօֆիայի դեսպանը՝ անոր վերադրելով համերաշխասիրութեան քարոզիչի դերը: Այս յուշագրավէնին մէջ Անգլիա, ինչպես միշտ, թերի է Ամերիկայի: Այսօրուան լուրը մը կը հաղորդէ որ Վաշինկթընի Սովետ Դեսպան Պ. Նովիքով, նոր տեսակցութիւն մը ունեցած է միացեալ Նահանգներու Արտ. Գործոց Նախարար Պ. Պըրնսի հետ: Ցուշագրի փոխանակութեան չարունակութիւն է այդ տեսակցութիւնը, թէ Պուլկար կառավարութիւնը՝ Ամերիկայի և Անգլիոյ ճանչցնել տալու լուծման հնարակին ցուցմունքը կամ այլ բան: Գալիք օրերը պիտի հասկնեն մեզի ասիկա:

Սովետ և Ամերիկեան այս վէճին հետ հաւանաբար կապ ունի այն լուրը թէ Պուլկարիա 12 զօրաբաժին զօրք կեդրոնացուցած է Ցունաստանի սահմանին վրայ: Այս լուրը, սակայն, «Օգային գուշոն» մըն է, որովհետև ամբողջ Պուլկար Բանակը այնքան զօրաբաժին չունի, ինչպես կ'ըսէր Պուլկար կառավարութեան հերքումը:

ՎԵՀ. ՀԱՑՐԱՊԵՏԸ

ԿՐ ԳՆԱՀԱՏԻ ՀԱԼԵՊԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Առաջնորդ Գեր. Զարեհ Վրգ. Պէյրութ մեկնեցաւ Վեհափառ Հայրապետին յանձնելու «Ս. Հայաստան ի հոչիկի զործարան»ին ի նպաստ Հալէպի և շրջակայից մէջ կատարուած հանգանակութեան գումարին առնուազն 80,000 Ս. Ոսկիներ Զէք մը: Հանգանակութեան ընդհանուր գումարը հասած է 90511½ Ս. Ո.-ի:

Վեհ. Հայրապետը՝ Պէյրութի կեդր. Վարչութեան ժողովին մէջ գնահատած է Հալէպի և շրջակայից Հայութեան հայրենասիրութիւնն ու զոհաբերութեան ոգին:

ՊԱՐՄԱՏԻԿԸՆ

ԱՄՈՆՔ ԻՆՉՈՒ ՊԻՏԻ ԵՐԹԱՆ

ՀՑՑԱՍՏՑՆ

(Ե.)

Ա. Շաքլեան.— Նախ՝ «Ազանեքը ուր են, ես ալ հո՛ն եմ» ըսելու եւ յետոյ՝ իր անտիպերը Պետրատի միջոցաւ հրատարակել տալու համար: Մանչուկ երակին մըն ալ հանդիպի՝ էհէյն ու եհէյն...

Անդրանիկ Ծառուկեան.— Օշականին խնկարկելէ փրկուելուս յետոյ:

Ս. Սիմոնեան.— Ակադեմիկոս Մանուկ Աբեղեանի պարապ ժամանակին աչքը անկած ըլլալուն համար:

Պետրոս Պարսեղ.— Երեւանի Վանեցի ասկերչիները անանկացուցած ըլլալուն համար:

Ս. Նահապետեան.— Թէքելեղ օդլուի Հօրդիմէն Մինասին երեսը չտեսնելուս և Շահան Շահնուրը Հայաստանեան քուժարան մը փոխադրել տալուս առաջադրութեամբ...

Ն. Յովհաննէսեան.— Նոթանանեն հետ չմիալուս և Սուրբհոգի Գրողները Հայաստանցիներուն ներկայացնելու առաքելութեամբ...

Արամ Արամ.— Թէքելեանէն ազատուելով, Տէրեանի ապահովութեան տակ իյնալուս համար...

Ս. Ալաճաճեան.— «Զէյթունէն միայն հերոս չէ՝ բանաստեղծ ևս կ'ուզէ ըլլալ» ըսել տալու համար:

Պերճ Սապպաղեան.— Որպէս Սովետ Հիւպատոսարանի արարողութիւն թարգման Հալէպ վերադառնալուս համար...

Ա. Նաճարեան.— Իր պարբերաթերթին «Դիպի Երկիր» անունը արգարացնելուս մասը...

Ս. Փանոսեան.— Քննելու համար թէ Հայաստանի չինկերն ալ լալու ընդունակութիւն ունին... (Տե՛ս «Լայք», Նայիրի):

Զ. Մելքոնեան.— Որպէսզի արտասահման նետած, Հայաստանի բանաստեղծներուն նամանելու ձիւէն ազատի:

Ց. Քէչէեան.— «Ցախսարիկի» հերոսուհիին խօսքը փոխ առնելով ըսելու համար. «Մէվ Հայաստան, գուն քէչիկ մը՝ ի՛մս էիր, ես քէչիկ մը՝ քո՛կդ էի»:

Ա. Եսփուեճեան.— Գաղաքական ընկերով յօդուածները բանաստեղծականօրէն տալու արուեստը սովորցնելու համար...

Նաչա.— «Սորհրդային Հայաստան» թերթին օտար լեզուներէ թարգմանութեանց իրբև «Մաչա» ծառայելու համար:

Մէն-Պագ.— Տիրանակերտի ձիերուկին գոչքը հրանելու աղաչադրութեամբ...

Արամ-Գիտակից.— Վարդապետ ձեռնադրուելու համար...

ԴԱՒԻԹ

ԹՈՒԽՃԻԿ ՆՕԹԵՐ

ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒԹ ՄԷՋ

ՀՑՑՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԲԵՐՈՒՄԸ ՆԵՐԳԱՂԹԻ ՀԱՆԴԻՊ

(Ե փ. թղթակցութիւն)

ՄՈՒՄՊՈՒՃԻ ՄԼՔ

Փետր. 26ին կէս օրէ վերջ ժամը 3ին կը մեկնինք Պապ, Մուժպեզ, ու ճաշապուրս: Պապի հինգ Հայ ընտանիքները Հալէպի մէջ արձանագրուած ըլլալուն, կ'արչաւինք դէպի Մուժպեզ, ուր մեզ կը գիմաւորեն զեղապոտ Պ. Աստուեր Ձերմանեան և ուրիշներ: կ'երթանք Տօքթ. Գ. Երէցեանի բնակարանը: կը յայտնենք մեր այցելութեան նպատակը: Կահան Մուրթաթը և նախկին թաղական ազաներըը: կ'ուզենք անմիջապես արձանագրութեան սկսիլ. բայց գիշերն ուշ ըլլալուն կը ձգենք գալուան:

Յաջորդ առաւօտ զեղապոտ Պ. Ձերմանեանի աջակցութեամբ երկամապոտ Պ. Սարգիսեան տանը մէջ, կ'արձանագրենք 21 ընտանիք: Հալէպ երեկոյեան ժամը 6ին Հալէպէն հասնող «փոստա» լինքնաշարժով կը մեկնինք դէպի Ճարապուրս: Հայ մեքենավարը հայրենասիրաբար կը մերժէ վարձք առնել, լսելով որ Ներպաղիի սրճանագրութեան հարմար է մեր ճամբորդութիւնը:

Ժամը 7ին կ'ընդունինք Հ. Բ. Ը. Միութեան Ճարապուրսի մանհամիւղի Առենապետ Պ. Տիգրան Թորոսեանի բնակարանը:

Ճարապուրսցիներու մէջ, երբեք, Հայաստանասիրութեան կրակը չատ վառ եղած է ու օրօրէն իջած առաննիս իսկ 50է աւելի մեծ ու փոքր անձեր կային հոն: Պ. Տիգրան մեր փափաքին վրայ կանչել կուտայ թաղկ. Առենապետը, Դաղար ագան, Տէր Մեսրոպը, Հայ Կաթոլիկ երիտասարդ վարդապետը որ գպրոցին մէջ լաւ առնուն մը չունած է և Մուրթաթը: Ցետ խորհրդակցութեան յարմար կը տեսնուի, նախքան արձանագրութեան սկսիլը, Գայմագամ պէյին հետ տեսակցութիւն մը ունենալ:

Յաջորդ առաւօտ ժամը 9ին 3 անձերէ բաղկացած յանձնախումբ մը կը ներկայանայ Գայմագամ Պէյին քնակարանը ու կը յայտնէ նպատակը: Գայմագամ Պէյը չատ սիրալիր ընդունելութիւն մը կընէ և կը յայտնէ թէ կառավարութիւնը տեղեակ է, կը գովէ ձեռնարկը՝ զոր կը նկատէ ժողովուրդի մը ազատ կամքին արտայայտութիւնը: Ցանձնախումբը երախտագիտութիւն և չնորհակալութիւն կը յայտնէ Սուրբիական ազնուական պետութեան և անոր արժանաւոր պաշտօնատար Գայմագամ Պէյին, ու կը վերադառնայ որոշել Գրասենեակը: Ժողովուրդը մը ազատ կամքին արտայայտութիւնը՝ ՊՊ. Ս. Սարգիսեան, Ս. Պալապանեան, Յով. Պարսումեան և. Այնթապեան, Յակիչ Նազարեան, և Զ. Վարդանեան կ'օժանդակեն արձանագրութեան: Երկու օրուան մէջ կը լրացնենք 260 ընտանիքի արձանագրութիւնը: Ճարապուրսէն մաս մը ընտանիքներ ալ Հալէպ արձանագրուած են: Երկու յայտնի ընտանիքներ միայն չեն ուզեր արձանագրուիլ:

(Շար.)

Ն. ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Հ. Բ. Ը. Մ. Հ.Ը.Ը.

ՎԱՐԴԱՆԱՆԻ

ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

(Սեփ. թղթակցութիւն)

Հայոց պատմութեան անջնջելի էջերէն մէկը եղող Վարդանանց տօնակատարութիւնը տեղի ունեցաւ Ապրիլ մէկ 10 Մարտ կիրակի, կէսօրէ ետք ժամը 2ին Հ. Բ. Ը. Միութեան մէջ:

Ժամանակէն առաջ արդէն լեցուած էր Միութեան ժամուն հանդիսաւոր սկսաւ Սուրբ. Պատարագը, որուն կը ներկայացուցած յատկապէս Օրուան Նախագահը Արժ. Տ. Ներսէն Քհնյ. Ներբսեան քրտ. Վարդանանց պատերազմին պատմականը: Պատշաճ արտասանութիւններ ըրին Ընկերակցուհիներէն Պ. Պ. Ազարեան, Գ. Տարագճեան և Օր. Ս. Սօլագեան: Ցետ Գ. Ցիւսերգեանի զեկավարութեան տակ երգչախումբը յաղող կերպով երգեց «Թնդաց հնութիւն», «Իմ հայրենեաց» երգերը և ընդարձակ չարականը: Ընկեր վարժուհիներէն Հ. Աւագեան կարգաց յուզիչ և ոգեւից ուղերձ մը:

Ապա խօսք առաւ Մասնաժողովու Ա. պետ և օրուան զեկավարը բանախօս Մեծար Հ. Պետրոսեան նիւթ ունենալով «Վարդանի ոգին»:

Ան, մօտաւորապէս կէս ժամ խօսեցաւ հայրենասիրական չունչով բարձրանալ, ներկաները, կանացնելով ներկանները, և չափերուն աչքերէն արցունք խլելով:

Հանդէսը վերջաւորութեան տեղի ունեցաւ Վարդանանցին պատկեր մը, «Վասակի անիծուլը Ղեւոնդ երեցի կողմէ» երեք գերը չատ յաջող կերպով կատարեց Ընկերակցութեան ժրաջան անդամներէն Պրն. Թոլոր Աբրահամեան: (ԹՂԹԱԿԻՑ)

ԱԶԶՔ

ՎԵՀԱՓԱՌԸ ՊԻՏԻ ԳԱՑ

Մ Ա Ր Տ Ի Մ Է Զ

Առաջնորդարանէն քաղաքական տեղեկութեան մը համաձայն Վեհափառին Հալէպ այցելութիւնը, որ տեղի պիտի ունենար մայիս 15ին, յետաձգուած է Մարտի երկրորդ կիսամեայ չին: Այցելութեան օրը յայտնի չէ. Բայց Վեհափառը 15 օր պիտի մնայ Հալէպի մէջ ու պիտի աչքէ անցնէ զբաղիները:

* * * Առաջնորդ Հայր Զարեհ Պէյրութէն պիտի վերադառնայ քանի մը օրէն:

ԿԱՐԴԱՑԵՔ ԵՒ ՏԱՐԱՍՏԵՔ

«Ե Փ Ր Ա Տ»Ը

Կ Ո Չ

ԳՈՆԵԱՑԻ ԵՒ ՇՐՋԱԳԱՑԻՆ

ՀԱՅԵՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Գոնեայի և Շրջակայից (Գաթման, Էրէյլի, Ափչէհէր, Ալիքայ, Նիկահ, Ֆօրայ Սպարտա, Տուրը) Հայրենակցական Միութիւնը վերակազմուած քսանի ներկայով կոչ կ'ուղղենք ցորեւ չ ուր չունեցող և գործադրելու հայրենակիցներուն, համաձայն Միութեան չուրջ: Ազգ նպատակ ունենալ գրելու համար գիտենի կերպով կատարեց Ընկերակցութեան ժրաջան անդամներէն Պրն. Թոլոր Աբրահամեան: (ԹՂԹԱԿԻՑ)

ԱԶԶՔ

ՎԵՀԱՓԱՌԸ ՊԻՏԻ ԳԱՑ

Մ Ա Ր Տ Ի Մ Է Զ

Առաջնորդարանէն քաղաքական տեղեկութեան մը համաձայն Վեհափառին Հալէպ այցելութիւնը, որ տեղի պիտի ունենար մայիս 15ին, յետաձգուած է Մարտի երկրորդ կիսամեայ չին: Այցելութեան օրը յայտնի չէ. Բայց Վեհափառը 15 օր պիտի մնայ Հալէպի մէջ ու պիտի աչքէ անցնէ զբաղիները:

* * * Առաջնորդ Հայր Զարեհ Պէյրութէն պիտի վերադառնայ քանի մը օրէն:

ԿԱՐԴԱՑԵՔ ԵՒ ՏԱՐԱՍՏԵՔ

«Ե Փ Ր Ա Տ»Ը

Կ Ո Չ

ԳՈՆԵԱՑԻ ԵՒ ՇՐՋԱԳԱՑԻՆ

ՀԱՅԵՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Գոնեայի և Շրջակայից (Գաթման, Էրէյլի, Ափչէհէր, Ալիքայ, Նիկահ, Ֆօրայ Սպարտա, Տուրը) Հայրենակցական Միութիւնը վերակազմուած քսանի ներկայով կոչ կ'ուղղենք ցորեւ չ ուր չունեցող և գործադրելու հայրենակիցներուն, համաձայն Միութեան չուրջ: Ազգ նպատակ ունենալ գրելու համար գիտենի կերպով կատարեց Ընկերակցութեան ժրաջան անդամներէն Պրն. Թոլոր Աբրահամեան: (ԹՂԹԱԿԻՑ)